

Rekomendacje dla Spółek korzystających z usługi prowadzenia rejestru akcjonariuszy dotyczące zawarcia określonych postanowień statutowych*

Niniejszy dokument zawiera rekomendacje zawarcia określonych postanowień statutowych dla Spółek, dla których ING Bank Śląski S.A. (zwany dalej **Bankiem**) świadczy usługę prowadzenia rejestru akcjonariuszy. Wdrożenie proponowanych zmian ma na celu dostosowanie statutów Spółek do aktualnych przepisów prawnych związanych z obowiązkową dematerializacją akcji, wprowadzoną ustawą z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1798, ze zm.) (dalej zwaną **Ustawą zmieniającą**). Wprowadzenie poszczególnych zapisów do statutu Spółki jest fakultatywne, tym niemniej wysoce rekomendowane. Bank zastrzega, że zmiana statutu Spółki powinna być każdorazowo poprzedzona wnikliwą analizą całości tego dokumentu, mając na uwadze całokształt działalności Spółki i dotychczas przyjętą praktykę korporacyjną.

Rekomendacja nr 1: zawarcie i rozwiązanie umowy o prowadzenie Rejestru Akcjonariuszy

Zgodnie z art. 328² § 1 Kodeksu spółek handlowych w brzmieniu nadanym Ustawą zmieniającą, spółka zobowiązana jest do niezwłocznego zawarcia umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy z podmiotem wybranym zgodnie z art. 328¹ § 5 Kodeksu spółek handlowych. Wybór podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy wymaga uchwały walnego zgromadzenia. Przy czym przy zawiązaniu spółki wyborem dokonują założyciele.

Rozwiązanie przez spółkę umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, jest dopuszczalne jedynie pod warunkiem zawarcia nowej umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, z uwzględnieniem art. 32811 Kodeksu spółek handlowych. Rozwiązanie umowy przez podmiot prowadzący rejestr akcjonariuszy jest dopuszczalne jedynie z ważnych powodów, z zachowaniem terminu wypowiedzenia nie krótszego niż trzy miesiące.

Rekomendujemy, aby w statucie Spółki znalazły się postanowienia dotyczące trybu zawierania i rozwiązywania umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy, określające w szczególności tryb procesu wyboru podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy, a także procedurę wyboru nowego podmiotu w przypadku podjęcia przez Spółkę decyzji o rozwiązaniu umowy z podmiotem dotychczas prowadzącym rejestr akcjonariuszy.

Rekomendacja nr 2: przenoszenie akcji rejestrowych

Zgodnie z wprowadzonym Ustawą zmieniającą art. 328⁹ § 1 i w związku z uchyceniem m.in. art. 339 i 341 Kodeksu spółek handlowych, od 1 marca 2021 roku zmieni się znacząco tryb przenoszenia akcji. Nabycie akcji albo ustanowienie na niej ograniczonego prawa rzeczowego będzie następowało co do zasady z chwilą dokonania w rejestrze akcjonariuszy wpisu wskazującego nabywcę, zastawnika albo użytkownika danych akcji.

Ze względu na brak formy dokumentu akcji (na skutek ich dematerializacji), a także uchycenie przepisów dotyczących prowadzenia księgi akcyjnej, sens straci postanowienia statutu regulujące zbycie akcji wraz z przeniesieniem posiadania dokumentów akcji czy też regulujące tryb powiadomienia spółki o zmianie struktury akcjonariatu.

Rekomendujemy uchycenie w statucie Spółki postanowień w powyższym zakresie, ewentualnie ich modyfikację w zgodzie ze znowelizowanym brzmieniem Kodeksu spółek handlowych.

Rekomendacja nr 3: umorzenie zgubionych, zniszczonych lub nieczytelnych dokumentów akcji

W związku z art. 16 ust. 1 i 3 Ustawy zmieniającej, akcjonariusze zobowiązani są do złożenia w Spółce dokumentów swoich akcji, które z dniem 1 marca 2021 roku przestaną mieć formę dokumentu. Niemniej jednak, do tego dnia akcjonariusze mogą napotkać znaczące przeszkody w złożeniu dokumentów akcji jeżeli są one nieczytelne, zostały zgubione albo zniszczone. W braku odpowiedniej regulacji statutowej, umorzenie i wymianę takich dokumentów regulować będzie dekret z dnia 10 grudnia 1946 r. o umarzeniu utraconych dokumentów (Dz. U. 1947 nr 5 poz. 20). Procedura przewidziana w tym akcie prawnym jest jednak czasochłonna, przez co materializuje się ryzyko, że dany akcjonariusz nie zdoła złożyć dokumentów akcji w ustawowym terminie.

W związku z tym rekomendujemy, aby w statucie Spółki wprowadzić postanowienia regulujące sprawny tryb umarzania zgubionych, zniszczonych lub nieczytelnych dokumentów akcji, mając na uwadze ostateczny termin na złożenie dokumentów akcji do Spółki, upływający z dniem wskazanym w ostatnim z pięciu wezwań do złożenia dokumentów akcji w Spółce.

Rekomendacja nr 4: pośredniczenie Banku w wypłacie dywidendy

Z nowo wprowadzanego art. 328² § 3 Kodeksu spółek handlowych wynika, że umowa o prowadzenie rejestru akcjonariuszy stanowi podstawę do rejestrowania także praw poboru akcji oraz, o ile statut nie stanowi inaczej, powierzenia podmiotowi prowadzącemu ten rejestr pośredniczenia w wykonywaniu zobowiązań pieniężnych spółki wobec akcjonariuszy z tytułu przysługujących im praw z akcji. Do zobowiązań takich należy m.in. wypłata akcjonariuszom dywidendy.

Jeżeli spółka chce zmodyfikować powyższą zasadę zalecamy, aby zawarła w statucie postanowienia, które będą wyłączały (całkowicie lub poszczególnych aspektach) pośrednictwo podmiotu prowadzącego rejestr akcjonariuszy w wykonywaniu zobowiązań pieniężnych spółki wobec akcjonariuszy.

Rekomendacja nr 5: możliwość ujawnienia dodatkowych informacji w rejestrze akcjonariuszy

Art. 328³ § 1 nowelizowanego Kodeksu spółek handlowych wskazuje minimum ustawowe kwestii, które podlegać będą z dniem 1 marca 2021 roku ujawnieniu w rejestrze akcjonariuszy. Informacje te dotyczą przede wszystkim akcji spółki, danych dotyczących emisji czy ograniczeń w obrocie tymi akcjami. Na mocy nowo wprowadzanego art. 328³ § 2 Kodeksu spółek handlowych, statut może zawierać dodatkowe postanowienia dotyczące informacji ujawnianych w rejestrze akcjonariuszy. Przepis ten wprowadza możliwość rozszerzenia treści rejestru akcjonariuszy o informacje odnoszące się np. do warrantów subskrypcyjnych, świadectw użytkowych, świadectw założycielskich i innych tytułów uczestnictwa w dochodach lub podziale majątku spółki.

Jeżeli spółce zależy na prowadzeniu ewidencji obejmującej swym zakresem także inne dane niż wynikające z art. 328³ § 1 Kodeksu spółek handlowych, rekomendujemy wprowadzenie odpowiednich postanowień w tym zakresie na poziomie statutu Spółki. Omawiane dodatkowe informacje należy również zawrzeć w umowie o prowadzenie rejestru akcjonariuszy.

* Niniejsze rekomendacje nie stanowią porady prawnej, przed ich realizacją należy pozyskać niezależną poradę prawną.